

Skatteutskottets betänkande

1978/79:13

med anledning av propositionen 1978/79:28 med förslag till lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter, m. m.

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1978/79:28 att riksdagen antar vid propositionen följande förslag till

1. lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
2. lag om säkerhet för skattefordringar m. m.,
3. lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979),
4. lag om ändring i jordabalken,
5. lag om ändring i lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg,
6. lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1),
7. lag om ändring i utsökningslagen (1877:31 s. 1),
8. lag om ändring i lagen (1971:494) om exekutiv försäljning av fast egendom,
9. lag om ändring i lagen (1970:500) om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m.,
10. lag om ändring i lagen (1973:1130) om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.,
11. lag om ändring i konkurslagen (1921:225),
12. lag om ändring i ackordslagen (1970:847),
13. lag om ändring i brottsbalken,
14. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,
15. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
16. lag om ändring i lagen (1971:52) om skatterätt, fastighetstaxeringsrätt och länsrätt,
17. lag om ändring i lagen (1977:1035) om ansvar på tryckfrihetsförordningens område för brott mot tystnadsplikt,
18. lag om ändring i lagen (1927:77) om försäkringsavtal,
19. lag om ändring i förfogandelagen (1978:262).

I propositionen läggs fram förslag till lagstiftning om processuella säkerhetsåtgärder avsedda att gälla för i stort sett samtliga skatter, tullar och avgifter. Förslagen innefattar två nya lagar, lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter och lag om säkerhet för skattefordringar m. m., samt innebär vidare ändringar i vissa författningar inom i huvudsak civil- och utsökningsrätten.

Förslaget till betalningssäkringslag tillför skatte- och avgiftsprocessen en säkerhetsåtgärd, betalningssäkring, som är avsedd att stärka det allmänna ställning som borgenär vid uppbörd och indrivning av fordran på skatt, tull eller avgift. Syftet med betalningssäkring är att i en risksituation tillfälligt trygga det allmänna fordringsanspråk till dess att fordringen betalas på sedvanligt sätt under förfallotiden eller kan bli föremål för indrivning.

Förutsättningarna för beslut om betalningssäkring motsvarar i princip vad som gäller för kvarstad och skingringsförbud inom civil- och straffprocessen. De rättsverkningar som har knutits till betalningssäkring går emellertid längre än de som följer på nu förekommande tvångsmedel av motsvarande karaktär.

Enligt förslaget till lag om säkerhet för skattefordringar m. m. skall det allmänna i samband med indrivning kunna ta emot säkerhet för betalning av fordran på skatt, tull eller avgift samt vid utebliven betalning kunna ta säkerheten i anspråk.

De föreslagna ändringarna i vissa författningar är huvudsakligen betingade av den föreslagna säkerhetsåtgärden och att till denna har knutits särskilda rättsverkningar.

Förslaget till betalningssäkringslag innebär i huvudsak följande.

Två grundläggande villkor skall vara uppfyllda för att beslut om betalningssäkring skall få fattas.

Det första villkoret hänför sig till fordringen. Det allmänna skall ha en fordran på skatt, tull eller avgift mot gäldenären. Vidare skall den tidsperiod till vilken fordringen är att hänföra ha gått till ända eller fordringen dessförinnan ha förfallit till betalning. Slutligen skall fordringen i princip uppgå till betydande belopp.

Det andra villkoret hänför sig till gäldenären. Enligt detta skall det föreligga en påtaglig risk för att gäldenären inte kommer att betala fordringen. Det kan därvid vara fråga om befarat betalningssabotage, men även påtaglig fara för att gäldenären kommer att sakna förmåga att betala sin skuld vid ett kommande uppbördstillfälle är tillräckligt för att riskvillkoret skall vara uppfyllt.

Länsskatterätt beslutar om betalningssäkring. I brådskande fall får granskningsledare som avses i 2 § bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen i avvaktan på rättens beslut om betalningssäkring ta lös egendom i förvar.

Kronofogdemyndighet verkställer beslut om betalningssäkring. Verkställigheten sker i huvudsak enligt samma regler som gäller för utmätning med det undantaget att försäljning av egendomen eller betalning av fordringen i princip inte får äga rum.

Verkställt beslut om betalningssäkring innebär att gäldenären inte får överlåta egendomen eller till skada för det allmänna förfoga över den på annat sätt. Förbudet föreslås straffsanktionerat. Verkställigheten medför vidare att förmånsrätt uppkommer i den egendom som omfattas av åtgärden. Förmåns-

rätten får göras gällande vid efterföljande utmätning eller i gäldenärens konkurs. Förmånsrätten kan dock i vissa fall gå åter vid konkurs.

Även i samband med betalningssäkring får gäldenären ställa säkerhet. Detta kan ske för att hindra såväl att beslut om betalningssäkring fattas som att ett redan fattat beslut verkställs.

De nya lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1979.

Utskottet har inhämtat yttrande över propositionen från lagutskottet.

Författningsförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § För att säkerställa betalning av fordran på skatt, tull eller avgift får enligt bestämmelserna i denna lag genom betalningssäkring tas i anspråk så mycket av gäldenärens egendom som svarar mot fordringen.

2 § Betalningssäkring får användas i fråga om fordran på

1. skatt, tull eller avgift som avses i 1 § första stycket lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,

2. skatt enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,

3. skatte- eller avgiftstillägg eller förseningsavgift,

4. ränta eller avgift som utgår i samband med uppbörd eller indrivning av fordran enligt 1, 2 eller 3,

5. skattebelopp jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953:272), 48 a § lagen (1968:430) om mervärdesskatt, 27 a § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning eller 17 § 1 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Beslut

3 § Fråga om betalningssäkring prövas av länsskatterätt på framställning av allmänt ombud som har förordnats att föra det allmännas talan i mål enligt denna lag.

4 § Beslut om betalningssäkring får fattas om påtaglig risk föreligger att gäldenären inte kommer att betala fordringen och denna eller, om flera fordringar föreligger mot samma gäldenär, de tillhoppa uppgår till betydande belopp. Är fordringen att hänföra till viss tidsperiod får betalningssäkring beslutas endast om perioden har gått till ända eller fordringen dessförinnan har förfallit till betalning.

5 § Är fordringen ej fastställd, får beslut om betalningssäkring avse det belopp till vilket fordringen med hänsyn till omständigheterna kan antas bli fastställd.

6 § I mål om betalningssäkring får rätten, om fara är i dröjsmål, omedelbart bevilja åtgärden att gälla till dess annorlunda förordnas.

7 § Beslut om betalningssäkring skall hävas i den mån skäl för beslutet inte längre föreligger eller beslutet av annan anledning inte längre bör kvarstå.

8 § Beslut om betalningssäkring skall delges gäldenären.

Kan det befaras att genomförandet av beslutet skulle avsevärt försvåras genom att beslutet delges innan förrättning för verkställighet äger rum, behöver delgivning ej ske före förrättningen.

Verkställighet

9 § Beslut om betalningssäkring får genast verkställas.

Verkställighet begärs hos kronofogdemyndigheten av allmänt ombud som avses i 3 §.

10 § I fråga om verkställigheten gäller vad som är föreskrivet om utmätning för fordringen. Verkställighet får dock ej äga rum i avlöning eller annan förmån som avses i 67 a och 67 d §§ utsökningslagen (1877:31 s. 1) förrän dagen efter det att den har utbetalats. Vid verkställigheten tillämpas ej bestämmelserna i 91 a § 3–5 mom. eller 91 b § utsökningslagen och ej heller vad 69 § samma lag och 5 § lagen (1971:494) om exekutiv försäljning av fast egendom innehåller om talan vid domstol.

11 § Verkställigheten får ej omfatta försäljning av egendom eller betalning av fordringen. Bestämmelsen i 183 § 3 mom. utsökningslagen (1877:31 s. 1) om försäljning av lös egendom, som är föremål för kvarstad, tillämpas dock i fråga om lös egendom, som har tagits i anspråk genom betalningssäkring.

12 § I fråga om talan mot beslut som rör verkställigheten gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i utsökningslagen (1877:31 s. 1) om klagan över utmätningmans förfarande och över utslag i utsökningsmål. Talan mot kronofogdemyndighets beslut är ej inskränkt till viss tid.

Rättsverkan

13 § Gäldenären får inte överlåta egendom, som har tagits i anspråk genom betalningssäkring, eller till skada för det allmänna förfoga över egendomen på annat sätt.

14 § Om förmånsrätt på grund av verkställd betalningssäkring föreskrivs i förmånsrättslagen (1970:979). Angående tidpunkten för förmånsrättens uppkomst gäller vad därom är föreskrivet i fråga om utmätning.

I fråga om fast egendom gäller att inskriven rättighet har företrädare framför fordran med förmånsrätt på grund av betalningssäkring, om inskrivning har sökts före den dag då verkställigheten ägde rum.

Betalningssäkringsed

15 § Har vid förrätning för verkställighet tillgång för att säkerställa betalning av fordran ej anträffats eller är uppgiven tillgång tvistig, skall gäldenären på begäran av kronofogdemyndigheten upprätta förteckning över sina tillgångar samt med ed bekräfta förteckningens riktighet (betalningssäkringsed). Därvid gäller bestämmelserna i lagen (1921:244) om utnämningsed i tillämpliga delar.

Tagande av egendom i förvar

16 § Är fara att lös egendom, som kan bli föremål för betalningssäkring, undanskaffas, får i avvaktan på rättens beslut granskningsledare som avses i 2 § bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen ta egendomen i förvar.

17 § Har egendom tagits i förvar enligt 16 §, skall anmälan därom omedelbart göras till allmänt ombud som avses i 3 §. Det allmänna ombudet prövar genast om egendomen skall bli kvar i förvar. Beslutar det allmänna ombudet att egendomen skall bli kvar i förvar, skall han snarast göra framställning om betalningssäkring hos länsskatterätten. Görs ej sådan framställning eller lämnas framställningen utan bifall, skall egendomen omedelbart återställas. Meddelas beslut om betalningssäkring skall, om inte rätten bestämmer annat, egendomen bli kvar i förvar till dess beslutet verkställs.

Ställande av säkerhet

18 § Har beslut om betalningssäkring överlämnats till kronofogdemyndighet för verkställighet, får myndigheten i stället för att genast verkställa beslutet ta emot säkerhet som gäldenären eller, där gäldenären kan antas medge det, annan erbjuder sig att ställa.

Är i annat fall fråga om betalningssäkring, får kronofogdemyndighet som anvisas av allmänt ombud som avses i 3 § ta emot säkerhet.

Säkerhet får tas i anspråk när fordringen har förfallit till betalning eller vid den senare tidpunkt som har medgivits.

I övrigt skall bestämmelserna i lagen (0000:00) om säkerhet för skattefordringar m. m. tillämpas.

Övriga bestämmelser

19 § Allmänt ombud som avses i 3 § förordnas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

20 § Mål om betalningssäkring prövas av den länsskatterätt som är behörig i fråga om gäldenärens taxering till skatt enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt för det år, då framställning om betalningssäkring görs. Finns inte behörig domstol enligt vad som nu har sagts, prövas målet av länsskatterätten i det län, där verkställigheten kan äga rum.

21 § Den som har tagit befattning med mål eller ärende enligt denna lag får ej obehörigen yppa vad han därvid har erfarit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

2 Förslag till Lag om säkerhet för skattefordringar m. m.

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Vid indrivning av fordran i allmänt mål får kronofogdemyndighet i samband med att uppskov beviljas med betalning eller med viss indrivningsåtgärd ta emot säkerhet som gäldenären eller, där gäldenären kan antas medge det, annan erbjuder sig att ställa.

Med allmänt mål avses i denna lag mål hos kronofogdemyndighet om uttagande av skatt eller tull, staten tillkommande avgift eller liknande medel som får tas ut genom utmätning utan föregående dom, böter eller annat som indrivs i samma ordning som böter, avgift till statsverket enligt vattenlagen (1918:523) eller belopp som har erlagts av allmänna medel och enligt domstols beslut skall återbetalas till statsverket.

2 § Säkerhet får bestå av pant, borgen eller företagsinteckning.

Borgen skall ställas såsom för egen skuld. Om den ställs av två eller flera personer gemensamt skall den vara solidarisk.

3 § Kronofogdemyndigheten skall vid mottagande av säkerhet besluta under vilka förutsättningar säkerheten får tas i anspråk. Beslutet får ändras, när omständigheterna föranleder därtill.

Kronofogdemyndigheten får utan hinder av att säkerhet har mottagits vidta indrivningsåtgärd, när anledning därtill förekommer.

4 § Pant får tillgodogöras i den ordning som gäller för utmätt egendom.

Borgen får genast utsökas. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) om indrivning av restförd skatt. Införsel får äga rum om det är medgivet beträffande den fordran som säkerheten avser.

Om företagsinteckning utgör säkerhet, får utmätning genast ske i den egendom som omfattas av inteckningen, även när den gäller i annan näringsverksamhet än gäldenärens.

5 § Kronofogdemyndighetens beslut att vägra ta emot erbjuden säkerhet eller beslut i fråga som avses i 3 § får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

3 Förslag till Lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs att 8 och 9 §§ förmånsrättslagen (1970:979)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Utmätning ger förmånsrätt i den utmätta egendomen.

Föreslagen lydelse

8 §

Utmätning ger förmånsrätt i den utmätta egendomen. *Betalningssäk- ring ger förmånsrätt i den egendom som har tagits i anspråk.*

9 §

Särskilda förmånsrätter gäller inbördes efter paragrafernas följd och efter den i 4-7 §§ angivna numreringen.

Förmånsrätt enligt 4 § 3 har dock företräde framför förmånsrätt enligt 4 § 2 på grund av annan retentionsrätt än som avses i 247 § sjölagen (1891:35 s. 1).

Förmånsrätt på grund av utmätning har företräde framför förmånsrätt på grund av inteckning, vilken sökts samma dag som utmätningen verkställdes eller senare.

Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt. Om det inbördes företrädet i övrigt mellan fordringar med samma slag av förmånsrätt finns för vissa fall särskilda bestämmelser.

Vad i denna paragraf föreskrives om förmånsrätt på grund av utmätning tillämpas även i fråga om förmånsrätt på grund av betalningssäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

¹ Lagen omtryckt 1975:1248.

4 Förslag till Lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 21 §, 21 kap. 5 § och 22 kap. 3 § jordabalken¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Har fast egendom eller tomträtt utmätts eller har beträffande fast egendom eller tomträtt som ingår i konkursbo begärts försäljning i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom eller har utmätningen upphävts eller frågan om egendomens försäljning av annat skäl förfallit, skall anteckning därom göras i fastighetsboken eller tomträttsboken. Anteckning att egendomen försålts utmättningsvis skall ske när handling som visar köpeskillingens fördelning inkommit.

Om inverkan på inteckning eller inskriven rättighet av exekutiv försäljning eller av expropriation eller liknande tvångsförvärv eller av myndighets fördelning av medel skall anteckning göras i fastighetsboken eller tomträttsboken när anmälan, bevis eller fördelningslängd som utvisar förhållandet inkommit.

Förekommer i övrigt i lag eller annan författning bestämmelse om att visst förhållande skall antecknas i fastighetsbok eller tomträttsbok, gäller bestämmelsen.

21 kap. 5 §

Ansökan om inskrivning av avtal om sådan ändring i tomträttens innehåll som avses i 13 kap. 21 § får göras av fastighetsägaren eller tomträttshavaren sedan tomträtten inskrivits. Om sådan inskrivning gäller i tillämpliga delar 2-4 §§ med följande avvikelser.

Är inteckning förut beviljad eller sökt i tomträtten eller är inskrivning

Föreslagen lydelse

19 kap. 21 §

Har fast egendom eller tomträtt utmätts *eller tagits i anspråk genom betalningssäkring* eller har beträffande fast egendom eller tomträtt som ingår i konkursbo begärts försäljning i den ordning som gäller för utmätt sådan egendom eller har utmätningen upphävts eller frågan om egendomens försäljning av annat skäl förfallit *eller har betalningssäkringen upphört att gälla*, skall anteckning därom göras i fastighetsboken eller tomträttsboken. Anteckning att egendomen försålts utmättningsvis skall ske när handling som visar köpeskillingens fördelning inkommit.

Är inteckning förut beviljad eller sökt i tomträtten eller är inskrivning

¹ Omtryckt 1971:1209.

Nuvarande lydelse

av nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft förut beviljad eller sökt i denna eller sökes sådan inskrivning samma dag, får ansökan om inskrivning av avtal som avses i första stycket bifallas endast om rättighetshavaren medgivit inskrivning av ändringsavtalet eller detta är väsentligen utan betydelse för rättighetshavarens säkerhet. Om fastigheten eller tomträtten utmäts före den dag då inskrivning sökes, gäller vad som sagts nu om rättighetshavaren även utmätningsökanden.

Är avtal som avses i första stycket beroende av att fastighetsbildning äger rum, får ansökan bifallas endast om nämnda åtgärd kommit till stånd.

I avvaktan på att hinder som anges i andra eller tredje stycket undanröjes skall ansökan förklaras vilande.

22 kap.

3 §

Ansökan om inteckning skall avslås, om

1. föreskrifterna i 2 § icke iakttagits,
2. på grund av särskild föreskrift eller enligt anteckning i fastighetsboken inteckning ej får beviljas i fastigheten,
3. inskrivning av tomträtt i fastigheten är beviljad eller sökt,
4. fastigheten frångått sökanden på grund av exekutiv försäljning eller genom expropriation eller liknande tvångsförvärf,
5. sökanden är i konkurs eller försättes i konkurs den dag då inteckningen sökes samt fastigheten hör till konkursboet,
6. del av fastigheten är utmätt eller utmätes den dag då inteckningen sökes,

7. del av fastigheten har tagits i anspråk genom betalningssäkring eller tages i anspråk den dag da inteckningen sökes,

7. ärende angående anteckning enligt 7 § förköpslagen (1967:868) att kommun beslutat utöva förköpsrätt i

8. ärende angående anteckning enligt 7 § förköpslagen (1967:868) att kommun beslutat utöva förköpsrätt i

Föreslagen lydelse

av nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft förut beviljad eller sökt i denna eller sökes sådan inskrivning samma dag, får ansökan om inskrivning av avtal som avses i första stycket bifallas endast om rättighetshavaren medgivit inskrivning av ändringsavtalet eller detta är väsentligen utan betydelse för rättighetshavarens säkerhet. Om fastigheten eller tomträtten utmäts *eller tagits i anspråk genom betalningssäkring* före den dag då inskrivning sökes, gäller vad som sagts nu om rättighetshavaren även utmätningsökanden *eller den borgenär för vars fördran betalningssäkring ägt rum.*

Nuvarande lydelse

fråga om egendomen upptagits på inskrivningsdag och ansökningen göres av den som överlätit egendomen.

Föreslagen lydelse

fråga om egendomen upptagits på inskrivningsdag och ansökningen göres av den som överlätit egendomen.

Har ärende angående lagfara för sökanden uppskjutits till senare inskrivningsdag, skall behandlingen av ansökan om in-teckning uppskjutas till samma dag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

5 Förslag till Lag om ändring i lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg

Härigenom föreskrivs att 12 och 41 §§ lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Upplyses att före den dag inteckning sökes eller ock samma dag ansökningen göres den egendom som ansökningen avser tagits i mät, och visas ej att utmätningen upphört att gälla, skall ansökningen avslås.

Då utmätning skett av luftfartyg eller lott däri eller till sådant fartyg hörande, intecknade reservdelar, eller då jämlikt 71 § konkurslagen äskats att luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg må utmätningssvis säljas, skall, sedan bevis härom inkommit till inskrivningsdomaren, å nästa inskrivningsdag göras anteckning om förhållandet i inskrivningsboken. Visas att utmätningen upphävt eller att frågan om egendomens försäljning eljest förfallit, varde ock det i boken antecknat.

Har egendom blivit såld i den ordning som är stadgad beträffande försäljning av utmätt luftfartyg och av utmätta, intecknade reservdelar, varde anteckning därom efter vad i första stycket sägs införd i inskrivningsboken, när handling som visar köpeskillings fördelning inkommer till inskrivningsdomaren. Var egendomen intecknad, skall i inskrivningsboken tillika antecknas den verkan som försäljningen enligt vad i 25 § stadgas medför

¹ Senaste lydelse 1970:986.

Föreslagen lydelse

12 §

Upplyses att före den dag inteckning sökes eller ock samma dag ansökningen göres den egendom som ansökningen avser tagits i mät eller tagits i anspråk genom betalningssäkring, och visas ej att utmätningen eller betalningssäkringen upphört att gälla, skall ansökningen avslås.

41 §¹

Då utmätning skett av luftfartyg eller lott däri eller till sådant fartyg hörande, intecknade reservdelar eller då sådan egendom har tagits i anspråk genom betalningssäkring eller då jämlikt 71 § konkurslagen äskats att luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg må utmätningssvis säljas, skall, sedan bevis härom inkommit till inskrivningsdomaren, å nästa inskrivningsdag göras anteckning om förhållandet i inskrivningsboken. Visas att utmätningen upphävt eller att frågan om egendomens försäljning eljest förfallit eller att betalningssäkringen upphört att gälla, varde ock det i boken antecknat.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

beträffande inteckningen. Skedde ej försäljning, men skola ändock enligt vad därom är särskilt stadgat medel fördelas mellan rättsägare i egendomen, skall motsvarande anteckning göras när fördelningslängden inkommer.

Har domstol beträffande inteckning i luftfartyg meddelat förklaring som i 26 § sägs, åligger det domstolen att därom översända bevis till inskrivningsdomaren, som har att å nästa inskrivningsdag göra anteckning om förhål-landet i inskrivningsboken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

6 Förslag till Lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1)

Härigenom föreskrivs att 33, 38 och 283 §§ sjölagen (1891:35 s. 1)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §

Anmälan av skepp eller skeppsbygge för registrering eller ansökan om inskrivning av förvärv av sådan egendom skall avslås, om

1. bestämmelsen i 30 § första stycket ej iakttagits;
2. egendomen ej kan registreras enligt 11 §;
3. sökanden ej styrker sitt förvärv;
4. fångesmannens rätt ej är inskriven i registret, ehuru den hade kunnat inskrivas där, och sökandens förvärv icke grundas på exekutiv försäljning;
5. åberopad överlåtelse står i strid med en mot överlåtaren på grund av förvärvsvillkor gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen och överlåtarens åtkomst icke var inskriven när överlåtelsen ägde rum eller, om så var fallet, villkoret är infört i registret eller införes däri samma inskrivningsdag som ansökningen göres;

6. egendomen av överlåtaren tidigare överlåtits till annan och överlåtarens åtkomst ej var inskriven när sökandens förvärv ägde rum eller, om så var fallet, inskrivning samma inskrivningsdag sökes för det tidigare förvärvet;

7. före utgången av den inskrivningsdag då anmälingen eller ansökningen göres egendomen blivit föremål för kvarstad eller skingringsförbud till säkerhet för anspråk mot överlåtaren eller denne försatts i konkurs;

7. före utgången av den inskrivningsdag då anmälingen eller ansökningen göres egendomen blivit föremål för kvarstad, skingringsförbud eller betalningssäkring till säkerhet för anspråk mot överlåtaren eller denne försatts i konkurs;

8. egendomen sålts exekutivt till annan än sökanden; eller

9. det är uppenbart att förvärvet av annan grund är ogiltigt eller icke kan göras gällande.

Första stycket 5–7 utgör ej hinder mot inskrivning av förvärv, om inskrivning av villkorlig äganderätt redan har beviljats på grund av samma förvärv.

38 §

I skepps- eller skeppsbyggnadsregistret skall antecknas, när

1. talan väckts om hävning eller återgång av förvärv av registrerat skepp eller skeppsbygge eller om bättre rätt till sådan egendom eller eljest i fråga, som angår inskrivning;

2. mål som avses under 1 avgjorts genom dom eller slutligt beslut som vunnit laga kraft;

¹ Lagen omtryckt 1975:1289.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3. ägare av registrerat skepp eller skeppsbygge försatts i konkurs;

4. registrerat skepp eller skeppsbygge eller inskriven rätt till sådan egendom blivit föremål för kvarstad, skingringsförbud eller utmätning, konkursförvaltare begärt att registrerat skepp eller skeppsbygge skall säljas exekutivt, ägaren enligt 10 § andra stycket begärt att registrerat skepp skall säljas exekutivt eller egendomen sålts exekutivt;

5. beslut som avses under 3 eller 4 om konkurs, kvarstad, skingringsförbud eller utmätning upphävts eller återgått eller fråga om exekutiv försäljning av registrerat skepp eller skeppsbygge eller inskriven rätt till sådan egendom eljest förfallit;

6. skepp eller skeppsbygge skall avregistreras enligt någon i 16 § angiven grund men hinder mot avregistreringen möter enligt 17 §;

7. enligt 35 § beslut meddelats att skepp eller skeppsbygge skall avföras ur registret den dag registrering äger rum utomlands.

Är eljest i lag eller annan författning föreskrivet att visst förhållande skall antecknas i skepps- eller skeppsbyggnadsregistret, skall det gälla.

Anteckning i skeppsbyggnadsregistret skall överföras till skeppsregistret, om bygget överföres dit såsom skepp. Registeranteckning skall avföras, om den uppenbarligen ej längre kan vara av betydelse.

283 §

Ansökan om inteckning skall avslås, om

1. bestämmelserna i 282 § första stycket ej iakttagits;

2. ansökningen strider mot 261 §;

3. ansökningen strider mot sådan på grund av förvärvsvillkor mot sökanden gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen, som införts i skepps- eller skeppsbyggnadsregistret eller infördes däri samma inskrivningsdag som inteckningen sökes, och ansökningen icke medgivits av den till vars förmån inskränkningen gäller;

4. skeppet eller skeppsbygget skall avregistreras;

4. registrerat skepp eller skeppsbygge eller inskriven rätt till sådan egendom blivit föremål för kvarstad, skingringsförbud, *betalningssäkring* eller utmätning, konkursförvaltare begärt att registrerat skepp eller skeppsbygge skall säljas exekutivt, ägaren enligt 10 § andra stycket begärt att registrerat skepp skall säljas exekutivt eller egendomen sålts exekutivt;

5. beslut som avses under 3 eller 4 om konkurs, kvarstad, skingringsförbud, *betalningssäkring* eller utmätning upphävts eller återgått eller fråga om exekutiv försäljning av registrerat skepp eller skeppsbygge eller inskriven rätt till sådan egendom eljest förfallit;

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

5. sökanden eller, om skeppet eller bygget äges av flera, någon av sökandena är i konkurs eller försättes i konkurs samma inskrivningsdag som inteckningen sökes och det icke visas, att skeppet, bygget eller andelen ej hör till konkursboet;

6. skeppet, bygget eller andel däri eller villkorlig äganderätt därtill är föremål för kvarstad, skingringsförbud eller utmätning eller blir föremål för sådan åtgärd samma inskrivningsdag som inteckningen sökes; eller

6. skeppet, bygget eller andel däri eller villkorlig äganderätt därtill är föremål för kvarstad, skingringsförbud, *betalningssäkring* eller utmätning eller blir föremål för sådan åtgärd samma inskrivningsdag som inteckningen sökes; eller

7. skeppet, bygget eller andel däri eller villkorlig äganderätt därtill frångått sökanden genom exekutiv försäljning.

Har ärende angående inskrivning av sökandens förvärv uppskjutits, skall behandlingen av inteckningsansökningen uppskjutas på motsvarande sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

7 Förslag till Lag om ändring i utsökningslagen (1877:31 s. 1)

Härigenom föreskrivs att 139 och 151 §§ utsökningslagen (1877:31 s. 1) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

139 §¹

När fartyg, som ej är infört i skeppsregistret eller motsvarande utländska register, eller gods i fartyg eller i luftfartyg sålts, har borgenär, som hade sjö- eller luftpanträtt i egendomen, rätt att få betalning ur köpeskillingen enligt vad som anges nedan, såvida han framställt yrkande därom före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsfördelningen.

Svarar utmätt egendom för företagsinteckning, äger inteckningshavaren erhålla betalning ur köpeskillingen, om han framställt yrkande därom inom tid som nyss angivits. Vad nu sagts gäller dock ej i den mån sådan betalning måste anses obehövlig för att trygga inteckningshavarens och efterföljande inteckningshavares rätt. Vid prövningen härav skall hänsyn tagas även till sådan egendom som gäldenären på annat sätt än genom företagsinteckningen ställt som säkerhet för inteckningshavarens fordran.

Är utmätt lös egendom föremål för betalningssäkring, har borgenär för vars fordran betalningssäkringen ägt rum rätt till betalning ur köpeskillingen, i den mån fordringen är eller blir fastställd och förutsättningar för indrivning inträda. Om rätt till betalning ur registrerat skepp, luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg gäller vad som föreskrives i lagen (1973:1130) om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m. och lagen (1971:500) om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m.

Skall under konkurs fartyg, som ej är infört i skeppsregistret eller i motsvarande utländska register, eller gods i fartyg eller i luftfartyg säljas utmättningsvis, äger även borgenär som för sin fordran har förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979) rätt att erhålla betalning ur köpeskillingen, om han yrkat det före auktionen eller, om egendomen sålts under hand, före köpeskillingsfördelningen.

¹ Senaste lydelse 1975:1254.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*151 §²

Är fråga om fordrans eller intecknings giltighet beroende på särskild prövning eller avgjord genom beslut, som ej vunnit laga kraft, eller är inteckning sökt men ej beviljad, varde vad enligt förmånsrättslagen (1970:979) å fordringen eller inteckningen belöpa kan vid fördelningen avsatt, intill dess frågan om borgenärens rätt blivit slutligt avgjord.

Finnes eljest fordran tvistig, skall borgenären, om annat ej följer av 3 mom., föreläggas att inom en månad efter det att föreläggandet delgivits honom väcka talan mot sakägare, som medlen skola tillfalla om borgenärens anspråk bortfaller, vid den domstol till vilken utmätningsmannens tjänstgöringsområde hör eller, när frågan om fördelning är omedelbart anhängig hos överexekutor, domstolen i den ort där överexekutor är. Medlen skola avsättas i avvaktan på att nyssnämnda tid går till ända eller, om talan väckes, tvisten blir slutligt avgjord. Efterkommer ej borgenären föreläggandet och är ej talan i saken väckt av motparten, har han förlorat sin rätt till medlen.

När frågan om fördelning är omedelbart anhängig hos överexekutor och fördelningen ej kan utan betydande olägenhet för parterna avslutas utan att tvisten avgjorts, skall överexekutor, om det finnes ändamålsenligt, själv upptaga tvisten och efter muntlig förhandling pröva den i utslaget om medlens fördelning. Talan anses väckt, när part framställde sitt yrkande. Om bevisning gäller vad som i rättegångsbalken föreskrives för tvistemål. Uteblir part från förhandling, utgör det ej hinder för handläggning och avgörande av tvisten.

Är fordran beroende av villkor, skall avsättning ske, intill dess villkoret uppfyllts eller förfallit.

Vad som belöper på fordran som är förenad med förmånsrätt på grund av betalningssäkring skall avsättas till dess att fordringen blivit fastställd och förutsättningar för indrivning inträtt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

² Senaste lydelse 1973:1131.

8 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1971:494) om exekutiv försäljning av fast egendom**

Härigenom föreskrivs att 25 § lagen (1971:494) om exekutiv försäljning av fast egendom skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*25 §¹

I sakägarförteckningen upptages, förutom exekutionsfordringen,

1. fordran som skall utgå med förmånsrätt enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen (1970:979) och som förfaller till betalning senast den tillträdesdag som anges i 36 §,

2. fordran som är förenad med panträtt i fastigheten,

2. fordran som är förenad med panträtt i fastigheten *eller med förmånsrätt i fastigheten på grund av betalningssäkring.*

3. nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft som besväras fastigheten, om rättigheten är inskriven eller grundar sig på skriftlig handling som är tillgänglig, dock ej rättighet av beskaffenhet att skola bestå oavsett fastighetens försäljning,

4. kostnaden för förfarandet.

Om fastigheten hör till konkursbo, upptages även arvode och annan kostnad för fastighetens förvaltning under konkursen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

¹ Senaste lydelse 1971:1044.

9 Förslag till Lag om ändring i lagen (1971:500) om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m.

Härigenom föreskrivs att 7 och 10 §§ lagen (1971:500) om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Minst en månad före auktionen skall underrättelser om försäljningen sändas i rekommenderade brev till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har luftpanträtt, inteckning *eller* retentionsrätt. Blir sådan borgenär känd senare, skall underrättelse genast sändas till honom. Innehåller inskrivningsboken uppgift om adress, skall den användas. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

Föreslagen lydelse

7 §

Minst en månad före auktionen skall underrättelser om försäljningen sändas i rekommenderade brev till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har luftpanträtt, inteckning, retentionsrätt *eller förmånsrätt på grund av betalningssäkring*. Blir sådan borgenär känd senare, skall underrättelse genast sändas till honom. Innehåller inskrivningsboken uppgift om adress, skall den användas. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

10 §¹

I sakägarförteckningen upptages, förutom exekutionsfordringen, fordran för vilken egendomen svarar på grund av luftpanträtt, inteckning eller retentionsrätt samt kostnaden för förfarandet.

I sakägarförteckningen upptages, förutom exekutionsfordringen, fordran för vilken egendomen svarar på grund av luftpanträtt, inteckning eller retentionsrätt *och fordran som är förenad med förmånsrätt i egendomen på grund av betalningssäkring* samt kostnaden för förfarandet.

Om egendomen hör till konkursbo, upptages även arvode och annan kostnad för egendomens förvaltning under konkursen. Är egendomen därjämte utmätt, upptages fordran som skall utgå med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979).

Med fordran avses även rätt till betalning på grund av ägarhypotek.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

¹ Senaste lydelse 1975:1252.

10 Förslag till Lag om ändring i lagen (1973:1130) om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.

Härigenom föreskrivs att 7 och 10 §§ lagen (1973:1130) om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Minst trettio dagar före auktionen skall underrättelser om försäljningen sändas till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har sjöpanträtt, panträtt på grund av in-teckning *eller* retentionsrätt. Blir sådan borgenär känd senare, skall underrättelse genast sändas till honom. Har registermyndigheten uppgift om adress, skall den användas. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

Föreslagen lydelse

7 §

Minst trettio dagar före auktionen skall underrättelser om försäljningen sändas till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har sjöpanträtt, panträtt på grund av in-teckning, retentionsrätt *eller förmånsrätt på grund av betalningssäkring*. Blir sådan borgenär känd senare, skall underrättelse genast sändas till honom. Har registermyndigheten uppgift om adress, skall den användas. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

10 §¹

I sakägarförteckningen upptages, förutom exekutionsfordringen, fordran som är förenad med sjöpanträtt, panträtt på grund av in-teckning *eller* retentionsrätt samt kostnaden för förfarandet.

I sakägarförteckningen upptages, förutom exekutionsfordringen, fordran som är förenad med sjöpanträtt, panträtt på grund av in-teckning, retentionsrätt *eller förmånsrätt på grund av betalningssäkring* samt kostnaden för förfarandet.

Om skeppet hör till konkursbo, upptages även arvode och annan kostnad för skeppets förvaltning under konkursen. Är skeppet därjämte utmätt, upptages fordran som skall utgå med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979).

Med fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckning avses även fordran för vilken skepp tagits i anspråk enligt 91 a § 3 mom. utsökningslagen (1877:31 s. 1) samt rätt till betalning på grund av ägarhypo-tek.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

¹ Senaste lydelse 1975:1253.

11 Förslag till Lag om ändring i konkurslagen (1921:225)

Härigenom föreskrivs att 38, 40 b och 195 §§ konkurslagen (1921:225) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §¹

Förmånsrätt eller betalning som borgenär vunnit genom utmätning går åter, om egendomen tagits i mät senare än tre månader före fristdagen. Har utmätningen skett till förmån för gäldenären närstående, går förmånsrätten eller betalningen också åter, om egendomen tagits i mät dessförrinnan men senare än två år före fristdagen och det icke visas att gäldenären varken var eller genom åtgärden blev insolvent.

Förmånsrätt på grund av betalningssäkring går åter om egendomen tagits i anspråk senare än tre månader före fristdagen.

40 b §²

Återvinning påkallas av förvaltare genom väckande av talan vid allmän domstol, genom anmärkning mot bevakning eller genom invändning mot annat yrkande som framställes mot konkursboet. Om förvaltare icke vill påkalla återvinning och ej heller ingår förlikning i saken, får borgenär som bevakat fordran i konkursen påkalla återvinning genom väckande av talan vid allmän domstol. För återgång av förmånsrätt som vunnits genom utmätning är särskild åtgärd ej behövlig.

Återvinning påkallas av förvaltare genom väckande av talan vid allmän domstol, genom anmärkning mot bevakning eller genom invändning mot annat yrkande som framställes mot konkursboet. Om förvaltare icke vill påkalla återvinning och ej heller ingår förlikning i saken, får borgenär som bevakat fordran i konkursen påkalla återvinning genom väckande av talan vid allmän domstol. För återgång av förmånsrätt som vunnits genom utmätning eller genom betalningssäkring är särskild åtgärd ej behövlig.

Talan vid allmän domstol väckes inom ett år från fristdagen. Dock får talan väckas inom tre månader från det att anledning därtill blev känd för konkursboet. Har gäldenären avhändert sig fast egendom eller är fråga om återgång av bodelning, kan talan även väckas inom tre månader från den dag då lagfart söktes eller bodelningshandlingen ingavs till rätten.

¹ Senaste lydelse 1975:244.

² Senaste lydelse 1975:244.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Borgenär som för talan svarar för rättegångskostnaden men har rätt att få ersättning därför av boet, i den mån kostnaden täckes av vad som kommit boet till godo genom rättegången.

195 §³

Med panträtt i fast egendom likställs vid tillämpning av denna lag annan särskild förmånsrätt som gäller i egendomen och ej grundas på utmätning.

Med panträtt i fast egendom likställs vid tillämpning av denna lag annan särskild förmånsrätt som gäller i egendomen och ej grundas på utmätning *eller betalningssäkring*.

Vad i denna lag är stadgat beträffande borgenär, som har lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om borgenär, som innehar lös egendom med rätt att den till säkerhet för sin fordran kvarhålla.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

³ Senaste lydelse 1971:498.

**12 Förslag till
Lag om ändring i ackordslagen (1970:847)**

Härigenom föreskrivs att 14 § ackordslagen (1970:847) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Sedan förhandling om offentligt ackord beslutats, får utmätning för dessförinnan uppkommen fordran ej äga rum innan ackordsfrågan blivit avgjord. Om det ändå sker, är utmätningen utan verkan. Borgenär som har förmånsrätt i viss egendom har dock rätt att få denna egendom utmätt.

Vad som sägs i första stycket om utmätning gäller i tillämpliga delar även i fråga om beslut om betalnings-säkring och verkställighet av sådant beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

13 Förslag till Lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 och 3 §§ samt 17 kap. 13 § brottsbalken skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §¹

Gäldenär, som förstör eller genom gåva eller annan liknande åtgärd avhänder sig egendom av betydelse och därigenom försätter sig på obestånd eller förvärrar sitt obestånd, dömes för *oredlighet mot borgenärer* till fängelse i högst två år. Detsamma skall gälla, om gäldenär genom sådant förfarande framkallar allvarlig fara för att han skall komma på obestånd.

Gäldenär, som vid konkurs eller förhandling om offentligt ackord eller i förteckning till utmättningsed förtiger tillgång, uppger obefintlig skuld eller lämnar annan sådan oriktig uppgift, skall ock, om ej uppgiften rättas innan den beedigas eller eljest lägges till grund för förfarandet, dömas för oredlighet mot borgenärer. Detsamma skall gälla, om gäldenär i samband med annan exekutiv förrättning åberopar oriktig handling eller skenavtal och därigenom hindrar att erforderlig egendom genom förrättningen tages i anspråk för att bereda borgenär betalning eller säkerhet.

Gäldenär, som vid konkurs eller förhandling om offentligt ackord eller i förteckning till utmättningsed eller till *betalningssäkringsed* förtiger tillgång, uppger obefintlig skuld eller lämnar annan sådan oriktig uppgift, skall ock, om ej uppgiften rättas innan den beedigas eller eljest lägges till grund för förfarandet, dömas för oredlighet mot borgenärer. Detsamma skall gälla, om gäldenär i samband med annan exekutiv förrättning åberopar oriktig handling eller skenavtal och därigenom hindrar att erforderlig egendom genom förrättningen tages i anspråk för att bereda borgenär betalning eller säkerhet.

Gäldenär som, då konkurs är förestående, ur riket bortför tillgång av betydelse med uppsåt att hålla den undan konkursen, så ock gäldenär, som i konkurs undandraget eller undanhåller konkursförvaltningen tillgång, dömes likaledes för oredlighet mot borgenärer.

3 §²

Gäldenär, som fortsätter rörelse under förbrukande av avsevärda medel utan motsvarande nytta för rörelsen eller lever slösaktigt eller inlåter sig på äventyrligt företag eller kläsinnig ansvarsförbindelse eller vidtager annan

¹ Senaste lydelse 1976:56.

² Senaste lydelse 1976:56.

Nuvarande lydelse

sådan åtgärd och som därigenom uppsåtligen eller av grov oaktsamhet framkallar eller förvärrar obestånd, dömes för *vårdslöshet mot borgenärer* till fängelse i högst två år.

Gäldenär, som vid konkurs eller förhandling om offentligt ackord eller i förteckning till utmätningssed av grov oaktsamhet förtiger tillgång, uppger obefintlig skuld eller lämnar annan sådan oriktig uppgift, dömes likaledes, om ej uppgiften rättas innan den beedigas eller eljest lägges till grund för förfarandet, för *vårdslöshet mot borgenärer*.

Föreslagen lydelse

Gäldenär, som vid konkurs eller förhandling om offentligt ackord eller i förteckning till utmätningssed *eller till betalningssäkringsed* av grov oaktsamhet förtiger tillgång, uppger obefintlig skuld eller lämnar annan sådan oriktig uppgift, dömes likaledes, om ej uppgiften rättas innan den beedigas eller eljest lägges till grund för förfarandet, för *vårdslöshet mot borgenärer*.

17 kap.

13 §

Den som bryter mot förbud att sälja eller skingra gods eller att utgiva annans gods, rubbar gods som blivit satt i kvarstad, utmätt eller beslagtaget, skadar eller borttager myndighets anslag eller försegling eller eljest olovligen öppnar vad myndighet tillslutit eller ock överträder annat dylikt av myndighet meddelat förbud, dömes för *övertredelse av myndighets bud* till böter eller fängelse i högst ett år.

Vägrar någon inträde som förrättningsman äger fordra, dömes för *hindrande av förrättning* till böter.

Den som bryter mot förbud att sälja eller skingra gods eller att utgiva annans gods, rubbar gods som blivit satt i kvarstad, *taget i anspråk genom betalningssäkring*, utmätt eller beslagtaget, skadar eller borttager myndighets anslag eller försegling eller eljest olovligen öppnar vad myndighet tillslutit eller ock överträder annat dylikt av myndighet meddelat förbud, dömes för *övertredelse av myndighets bud* till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

14 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953:272), samt skatt enligt lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958:295) om sjömansskatt och kupongskattelagen (1970:624),

2. skatt enligt förordningen (1959:507) om allmän varuskatt och lagen (1968:430) om mervärdeskatt,

3. skatt eller avgift enligt förordningen (1908:129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, förordningen (1943:477) om skatt å vissa pälsvaror, förordningen (1948:85) om försäljningsskatt, förordningen (1953:396) om accis å fettemulsion m. m., lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., lagen (1956:545) om omsättningsskatt på motorfordon, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1960:253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, lagen (1960:258) om utjämningskatt på vissa varor, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, förordningen (1961:653) om brännoljeskatt, stämpelskattelagen (1964:308), förordningen (1964:352) om gasolskatt, förordningen (1966:21) om särskild skatt på motorbränslen, förordningen (1971:170) om annonsskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon samt lagen (1978:144) om skatt på vissa resor.

4. skatt enligt förordningen (1922:260) om automobilskatt, kungörelsen (1951:750) om saluvagnsskatt, förordningen (1963:116) om trafikomläggningsskatt, traktorskatteförordningen (1969:297), vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, kungörelsen (1973:781) om saluvagnsskatt samt lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,

5. tull samt avgift enligt kungörelsen (1960:235) om avgift för växtskyddskontroll vid införsel av växter

5. tull och särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973:670) samt avgift enligt kungörelsen (1960:235) om avgift för

¹ Senaste lydelse 1978:146.

Nuvarande lydelse

och förordningen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk.

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område,

7. avgift, som uppbäres med tillämpning av lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., i den mån avgiften icke omfattas av 1.

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

Föreslagen lydelse

växtskyddskontroll vid införsel av växter och förordningen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

15 Förslag till Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 58 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

58 §

1 m o m.² Har skattskyldig eller arbetsgivare som verkställt skatteavdrag underlåtit att inbetala skatt i tid och ordning, som i 53 eller 54 § eller 56 § 3 mom. sägs, skall restavgift utgå, beräknad efter fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som sålunda icke erlagts, dock ej mindre än tio kronor. Öretal som uppkommer vid denna beräkning skall jämnas till närmast högre hela krontal.

Arbetsgivare, som avses i första stycket, skall utöver restavgift erlagga tilläggsavgift för varje påbörjad tidrymd av sex månader utöver den första efter utgången av den uppbördsmanad, under vilken skatten rätteligen skolat erläggas, intill dess skatten inbetalas eller ock fastställs till betalning av den lokala skattemyndigheten. Tilläggsavgift skall för varje sådan tidrymd beräknas till fyra öre för varje hel krona av den del av skatten, som icke erlagts, dock ej mer än tolv öre för hel krona. Bestämmelserna i denna lag om restavgift tillämpas även i fråga om tilläggsavgift.

Vad i första och andra styckena sägs skall i fall, som avses i 56 § 3 mom. andra stycket, gälla endast om där angiven inbetalning icke verkställts senast under den uppbördstermin, som infaller närmast efter utgången av den månad, under vilken skatteavdraget verkställts, eller, såvitt gäller inbetalning från arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, senast den 18 i den månad under vilken nämnda uppbördstermin infaller.

Restavgift utgår även i fall då arbetsgivare icke behörigen lämnat uppgift om innehållen skatt enligt 55 § eller 56 § 3 eller 4 mom. Avgiften utgår med två öre för varje hel krona av skattebelopp, för vilket uppgift sålunda icke lämnats, dock ej med mindre än tio kronor. Öretal som uppkommer vid denna beräkning skall jämnas till närmast högre hela krontal. I fall som avses i 56 § 3 mom. fjärde stycket utgår nu avsedda restavgift endast om uppgiftsskyldigheten icke fullgjorts senast under den uppbördstermin som avses i tredje stycket ovan.

*Vid tillämpning av bestämmelserna
i detta moment jämnas till inbetal-
ning av skatt att verkställighet har skett
eller säkerhet har tagits emot enligt*

¹ Lagen omtryckt 1972:75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1974:771.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

*lagen (0000:00) om betalningssäkring
för skatter, tullar och avgifter.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

16 Förslag till Lag om ändring i lagen (1971:52) om skatterätt, fastighetstaxeringsrätt och länsrätt

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1971:52) om skatterätt, fastighetstaxeringsrätt och länsrätt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Skatterätt, fastighetstaxeringsrätt och länsrätt är domför med ordföranden ensam

1. när åtgärd som avser endast måls beredande vidtages,
2. vid sådant förhör med vittne eller sakkunnig som begärts av annan skatterätt, fastighetstaxeringsrätt eller länsrätt samt vid sådant förhör i ärende enligt utlänningslagen (1954:193) som begärts med stöd av 40 § samma lag.
3. vid beslut som avser endast rättelse av felräkning, felskrivning eller annat uppenbart förbiseende.
4. vid beslut, såvitt gäller svenskt körkort, trafik kort eller traktorkort, om återkallelse tills vidare eller, såvitt gäller utländskt körkort, om vägran tills vidare att godkänna körkortet, när det är uppenbart att sådant beslut bör meddelas,
5. vid annat beslut som ej innefattar slutligt avgörande av mål.

Om det ej är påkallat av särskild anledning att målet prövas av fullsuttent rätt, är skatterätt, fastighetstaxeringsrätt och länsrätt domför med ordföranden ensam vid beslut som ej innefattar prövning av målet i sak.

Vad som sägs i andra stycket gäller även vid avgörande av

1. mål om utdömmande av vite,	1. mål om utdömmande av vite,
2. mål enligt bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen, om handlings undantagande från taxeringsrevision, skatterevision eller annan granskning och om befrielse från skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt taxeringslagen (1956:623).	2. mål enligt bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen, enligt lagen (0000:00) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter, om handlings undantagande från taxeringsrevision, skatterevision eller annan granskning och om befrielse från skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt taxeringslagen (1956:623),
3. mål om omhändertagande för utredning enligt 30 § barnavårdslagen (1960:97),	
4. mål enligt uppbörds- och folkbokföringsförfattningarna med undantag av mål om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt.	

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1973:1108.

² Senaste lydelse 1978:366.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5. mål om uppdelning av taxeringsvärde enligt 8 § 3 mom. sista stycket kommunalskattelagen (1928:370),
6. mål som avser ändring av taxerad inkomst med högst 500 kronor,
7. mål enligt skatte- och taxeringsförfattningarna i vilket beslutet överensstämmer med parternas samstämmiga mening,
8. mål i vilket saken är uppenbar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

17 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1977:1035) om ansvar på tryckfrihetsförordningens område för brott mot tystnadsplikt**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1977:1035) om ansvar på tryckfrihetsförordningens område för brott mot tystnadsplikt skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Den som på sätt som avses i 7 kap. 3 § första stycket 3 tryckfrihetsförordningen uppsätligen åsidosätter tystnadsplikt får fällas till ansvar därför endast om fråga är om tystnadsplikt som

1. föreskrives i 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen, 9 § radioansvarighetslagen (1966:756) eller 1 § lagen (1978:480) om ansvarighet i försöksverksamhet med närradio,

2. avser sådant som någon har erfarit i allmän tjänst eller under utövande av tjänsteplikt samt följer av författning som har tillkommit genom samfällt beslut av Konungen och riksdagen eller av lag som har beslutats efter den 31 december 1974 men före den 1 januari 1978,

3. följer av förordnande av domstol eller undersökningsledare i brottmål eller av myndighets förbehåll vid utlämnande av allmän handling som ej är tillgänglig för envar.

3. följer av förordnande av domstol eller undersökningsledare i brottmål eller av myndighets förbehåll vid utlämnande av allmän handling som ej är tillgänglig för envar.

4. föreskrives i lagen (0000:00) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

¹ Senaste lydelse 1978:481.

18 Förslag till Lag om ändring i lagen (1927:77) om försäkringsavtal

Härigenom föreskrivs att 58 § lagen (1927:77) om försäkringsavtal skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Förelaggen lydelse

58 §¹

Gäller försäkring å gods till förman för någon, som till säkerhet för fordran har panträtt i godset, äge han, ändå att fordringen ej är till betalning förfallen, framför ägaren rätt att ur utfallande ersättningsbelopp utlä sin fordran, såvida icke ägaren genom att avhjälpa skadan eller på annat sätt bereder panthavaren samma säkerhet som han ägt före försäkringsfallet. Lag samma vare, där försäkringen gäller till förman för någon, som har rätt att kvarhålla godset till säkerhet för förfallen fordran.

Ersättningsbelopp för gods, som är utmätt, skall, om borgenären det yrkar, utgivas till utmätningssmannen. Avser ersättningsbeloppet gods, som satts i kvarstad eller under skingringsförbud, skall beloppet, där part det äskar, utgivas till överexekutor; och har denne att med beloppet förfara på sätt i 160 § utsökningslagen är för där avsett fall stadgat.

Ersättningsbelopp för gods, som är utmätt *eller har tagits i anspråk genom betalningssäkring*, skall, om borgenären det yrkar, utgivas till utmätningssmannen. Avser ersättningsbeloppet gods, som satts i kvarstad eller under skingringsförbud, skall beloppet, där part det äskar, utgivas till överexekutor; och har denne att med beloppet förfara på sätt i 160 § utsökningslagen är för där avsett fall stadgat.

I fråga om rätt för borgenär, som har panträtt i fastighet eller i tomträtt, att njuta betalning ur brandskadeersättning gäller, i stället för föreskrifterna i 56 och 57 §§ samt första och andra styckena i förevarande paragraf, vad som finnes stadgat i 86–88 §§ samt i särskild lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

¹Senaste lydelse 1973:1069.

**19 Förslag till
Lag om ändring i förfogandelagen (1978:262)**

Härigenom föreskrivs att 44 § förfogandelagen (1978:262) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Ersättning för egendom som är utmätt skall utges till utmätningsmannen. Avser ersättningen egendom som är belagd med kvarstad eller ställd under skingringsförbud, skall ersättningen utges till överexekutor.

Föreslagen lydelse

44 §

Ersättning för egendom som är utmätt *eller har tagits i anspråk genom betalningssäkring* skall utges till utmätningsmannen. Avser ersättningen egendom som är belagd med kvarstad eller ställd under skingringsförbud, skall ersättningen utges till överexekutor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

Utskottet

Propositionen innehåller förslag till lagstiftning om processuella säkerhetsåtgärder avsedda att gälla för i stort sett samtliga skatter, tullar och avgifter. Lagstiftningen innefattar bl. a. en betalningssäkringslag och en lag om säkerhet för skattefordringar m. m.

Betalningssäkringen kan närmast karakteriseras som en processuell säkerhetsåtgärd och motsvarar i huvudsak kvarstadsinstitutet inom civil- och straffprocessen. Dess syfte är att stärka det allmännas ställning som borgenär vid uppbörd och indrivning av fordran på skatt, tull eller avgift. Som förutsättning för beslut om betalningssäkring skall gälla att det allmänna har en fordran mot gäldenären avseende ett betydande belopp och att den tidsperiod till vilken fordringen är att hänföra gått till ända. Vidare skall det föreligga en påtaglig risk för att gäldenären inte vill eller förmår betala fordringen, när den förfaller till betalning. Betalningssäkring skall få beslutas också beträffande den som efter särskild prövning förklaras betalningsskyldig för annans skatteskuld. Beslut om betalningssäkring skall meddelas av länsskatterätt som första instans och verkställas av kronofogdemyndighet. Betalningssäkringen innebär att gäldenären inte får till skada för det allmänna förfoga över den egendom som omfattas av beslutet och medför också att staten får förmånsrätt i egendomen. Förmånsrätten gäller från den dag då beslutet om betalningssäkring verkställdes och får åberopas vid efterföljande utmätning och i gäldenärens konkurs.

Förslaget till lag om säkerhet för skattefordringar innebär bl. a. att såväl gäldenären som tredje man får möjlighet att ställa säkerhet för betalning av fordringen. Härigenom kan undvikas såväl att beslut om betalningssäkring meddelas som att det verkställs.

Lagstiftningsarbetet för att motverka skatteundandragande i olika former har, särskilt under senare år, varit mycket omfattande. Åtskilliga specialregler mot skatteflykt har införts i kommunalskattelagen. Skattemyndigheternas kontrollmöjligheter har successivt förbättrats genom en utbyggnad och förstärkning av taxeringsorganisationen, och verksamheten på uppbördsområdet har effektiviserats. En grundläggande förutsättning för att åtgärder mot skatteflykt och skattefusk skall få avsedd effekt är givetvis att det allmänna tillförsäkras möjligheter att säkra sina fordringar på skatt, tull och avgift. De uppgifter som lämnats av utredningen om säkerhetsåtgärder m. m. i skatteprocessen och som redovisas i propositionen, liksom resultatet av remissbehandlingen av utredningens förslag, ger klart stöd för uppfattningen att dessa möjligheter f. n. är otillräckliga. Genom den föreslagna betalningssäkringen kommer det allmänna – då det föreligger påtaglig risk att gäldenären inte kan eller vill betala fordringen – att kunna trygga sina fordringsanspråk under tiden från fordringens uppkomst till dess den kan drivas in. Betalningssäkringen kan härigenom komma att verksamt bidra till att minska det allmännas förluster i skatte- och avgiftsprocesser. Genom att

det allmänna på ett tidigt stadium kan säkra betalning av skatt hos skattskyldiga som inte betalar källskatt är betalningssäkring också ägnad att skapa större rättvisa mellan olika kategorier skattskyldiga.

Lagutskottet har i sitt yttrande över propositionen framhållit att förslaget om förmånsrätt på grund av verkställd betalningssäkring bl. a. innebär att borgenär, som fått kvarstad eller skingsringsförbud för sin fordran, kommer att få ett sämre skydd för fordringen än f. n. Denna effekt av lagstiftningen kan – menar lagutskottet – synas betänkelig men får accepteras med hänsyn till det allmänna intresset av att förbättra uppbörden och indrivningen av skatten. Lagutskottet förutsätter att frågorna om lagstiftningens inverkan på enskilda borgenärs intresse kommer att särskilt beaktas under det fortsatta arbetet med ny utsökningsbalk.

Skatteutskottet instämmer i lagutskottet uttalanden och tillstyrker med det anförda bifall till propositionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till propositionen 1978/79:28 antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
2. lag om säkerhet för skattefordringar m. m.,
3. lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979),
4. lag om ändring i jordabalken,
5. lag om ändring i lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg,
6. lag om ändring i sjölagen (1891:35 s. 1),
7. lag om ändring i utsökningslagen (1877:31 s. 1),
8. lag om ändring i lagen (1971:494) om exekutiv försäljning av fast egendom,
9. lag om ändring i lagen (1971:500) om exekutiv försäljning av luftfartyg m. m.,
10. lag om ändring i lagen (1973:1130) om exekutiv försäljning av registrerat skepp m. m.,
11. lag om ändring i konkurslagen (1921:225),
12. lag om ändring i ackordslagen (1970:847),
13. lag om ändring i brottsbalken,
14. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,
15. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
16. lag om ändring i lagen (1971:52) om skatterätt, fastighetstaxeringsrätt och länsrätt,
17. lag om ändring i lagen (1977:1035) om ansvar på tryckfrihetsförordningens område för brott mot tystnadsplikt,
18. lag om ändring i lagen (1927:77) om försäkringsavtal,
19. lag om ändring i förfogandelagen (1978:262).

Stockholm den 5 december 1978

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), andre vice talmannen Tage Magnusson (m), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein* (s), Olle Westberg i Hofors (s), Johan Olsson (c), Holger Bergqvist (fp), Margit Odelsparr* (c), Bo Lundgren (m), Bo Forslund* (s) och Eric Marcusson (s).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.

Lagutskottets yttrande*Bilaga***1978/79:1 y****över propositionen 1978/79:28 med förslag till lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter, m. m.***Till skatteutskottet*

Skatteutskottet har berett lagutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen 1978/79:28 med förslag till lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter, m. m. jämte eventuella motioner.

Propositionen har ej föranlett några motioner.

Lagutskottet får anföra följande.

I propositionen föreslås lagstiftning om processuella säkerhetsåtgärder, som avses gälla för i stort sett samtliga skatter, tullar och avgifter. Lagstiftningen innefattar två nya lagar, en lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter och en lag om säkerhet för skattefordringar m. m. I anslutning härtill föreslås ändringar i andra författningar inom i huvudsak civil- och utskökningsrätten. Syftet med den föreslagna nya säkerhetsåtgärden betalningssäkring är att tillfälligt trygga det allmännas fordringsanspråk, när det föreligger påtaglig risk att gäldenären inte kommer att betala fordringen. Beslut om betalningssäkring skall meddelas av länskattevärdens och verkställas av kronofogdemyndigheten. För verkställigheten skall i princip gälla samma regler som för utmätning. Verkställt beslut om betalningssäkring skall innebära att gäldenären inte får överlåta den egendom som tagits i anspråk genom betalningssäkring eller eljest förfoga häröver till skada för det allmänna. Vidare skall verkställigheten medföra att förmånsrätt uppkommer i den egendom som har tagits i anspråk. Förmånsrätten skall få göras gällande vid efterföljande utmätning eller i gäldenärens konkurs.

Utskottet vill till en början peka på att det sedan länge bedrivits ett omfattande reformarbete inom exekutionsrättens område. Lagberedningen lade sålunda år 1973 fram förslag till en ny utskökningsbalk (SOU 1973:22). Regeringen har i mars 1978 på förslag av chefen för justitiedepartementet beslutat inhämta lagrådets yttrande över ett förslag till utskökningsbalk. Det remitterade förslaget, som bygger på lagberedningens förslag, innehåller bl. a. bestämmelser om ett nytt kvarstadsinstitut som i fråga om rättsverkningar delvis avviker från gällande regler om säkerhetsåtgärder. Enligt förslaget skall bl. a. gälla att svaranden inte får överlåta kvarstadsbelagd egendom eller till skada för sökanden förfoga över den på annat sätt om inte kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl. Kvarstaden skall emellertid inte utgöra något hinder mot utmätning eller kvarstad för annan fordran. Finns annan egendom att tillgå skall denna dock tas i anspråk i första hand, om inte den fordran för vilken utmätning eller kvarstad söks är

förenad med särskild förmånsrätt i den kvarstadsbelagda egendomen. Utmäts egendom som har belagts med kvarstad för annan fordran som inte är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen skall denna anses samtidigt utmätt för kvarstadsborgenärens fordran.

Chefen för budgetdepartementet anför i propositionen 1978/79:28 (s. 123) att det i den nya utsökningsbalken föreslagna kvarstadsinstitutet, om det blev tillämpligt på skattefordringar, enligt hans mening inte skulle medföra att skyddet för en skattefordran i tillräcklig mån förstärktes gentemot enskild utmätningsborgenärs oprioriterade fordran under den tid då skattefordringen ännu inte är indrivningsbar. Enligt departementschefen måste man i de sammanhang där betalningssäkring aktualiseras räkna med förekomsten av konstruerade civila fordringar för vilka utmätning söks. Förslår inte gäldenärens egendom till att täcka båda fordringarna åsamkas, anför departementschefen vidare, det allmänna förluster vid indrivningen. Mot den bakgrunden är det enligt hans mening nödvändigt att betalningssäkringen utrustas med samma förmånsrätt som gäller vid utmätning.

I lagrådsremissen med förslag till utsökningsbalk erinrar chefen för justitiedepartementet om förslaget till betalningssäkringslag som vid tiden för remissbeslutet övervägdes i budgetdepartementet. Han anför att förslaget om det genomförs bör beaktas vid utformningen av utsökningsbalkens regler om kvarstad. Bl. a. bör det enligt departementschefen tillses att kvarstadsborgenären inte kommer i sämre ställning än om utmätning hade ägt rum för det allmännas fordran. Förslaget till utsökningsbalk beräknas bli förelagt riksdagen tidigast under våren 1979.

Enligt lagutskottets mening är det som chefen för budgetdepartementet också anför angeläget att skapa ett verkningsfullt institut som dels hindrar gäldenären från att vidta olika åtgärder med sin egendom i avsikt att göra sig egendomslös, dels förstärker skyddet för det allmännas fordringar gentemot gäldenärens civila fordringar under den tid då den offentligrättsliga fordringen ännu inte är indrivningsbar.

Förslaget om förmånsrätt på grund av verkställd betalningssäkring innebär bl. a. att enskild borgenär, som har fått kvarstad eller skingringsförbud för sin fordran, kommer att få ett sämre skydd för fordringen än f. n. En utveckling i samma riktning mot en försämrad ställning för enskilda borgenärer kommer att äga rum om riksdagen bifaller den nyligen framlagda propositionen 1978/79:40 med förslag till lag om bötesverkställighet m. m. (jfr prop. 1976/77:104, LU 1976/77:2 y och JuU 1977/78:25). Den angivna effekten av den nu aktuella lagstiftningen kan synas betänkelig men får enligt utskottets mening accepteras med hänsyn till det allmänna intresset av att förbättra uppbörden och indrivningen av skatter och andra avgifter till det allmänna. Utskottet förutsätter beträffande lagstiftningens inverkan på enskilda borgenärs intresse att frågorna härom, såsom förutskickats i lagrådsremissen rörande ny utsökningsbalk, kommer att särskilt beaktas under det fortsatta arbetet med denna balk.

Propositionen i övrigt föranleder från de synpunkter som utskottet har att beakta inga särskilda uttalanden.

Stockholm den 30 november 1978

På lagutskottets vägnar

IVAN SVANSTRÖM

Närvarande: Ivan Svanström (c), Lennart Andersson (s), Inger Lindquist (m), Martin Olsson (c)*, Elvy Nilsson (s), Arne Andersson i Gamleby (s)*, Sonja Fredgardh (c), Åke Gillström (s), Ingemar Konradsson (s), Marianne Karlsson (c), Anne-Marie Gustafsson (c), Bengt Silfverstrand (s), Joakim Ollén (m)*, Birgitta Johansson (s) och Margot Håkansson (fp)*.

* Ej närvarande vid yttrandets justering.